HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Narva-Jõesuu Linnavalitsus

28.05.2026 nr 9.5-2.2/25-26/28/26

Narva-Jõesuu Kooli haldusjärelevalve õiendi kinnitamine

Vabariigi Valitsuse seaduse § 75[1], põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 87 lõike 1 ning haridus- ja teadusministri 11.09.2025 käskkirja nr 215 „Volituste andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Narva-Jõesuu Kooli haldusjärelevalve õiendi (lisatud).

2. Kooli pidajal esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.

3. Haldusjärelevalve õiendis tehtud ettekirjutuste tähtajaks täitmata jätmisel võib Haridus- ja Teadusministeerium rakendada kooli pidajale sunniraha kuni 9600 eurot vastavalt asendustäitmise ja sunniraha seadusele.

4. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Mare Tamm
nõunik

Koopia: Narva-Jõesuu Kool

735 0162, mare.tamm@hm.ee

LISA 1
KINNITATUD
Haridus- ja Teadusministeeriumi
järelevalveosakonna nõuniku korraldusega
„Narva-Jõesuu Kooli haldusjärelevalve õiendi kinnitamine“

NARVA-JÕESUU KOOLI HALDUSJÄRELEVALVE ÕIEND

SISSEJUHATUS

1. Narva-Jõesuu Kool (edaspidi *kool*) on Narva-Jõesuu Linnavalitsuse (edaspidi *pidaja*) hallatav munitsipaalõppeasutus. Kool tegutseb aadressil Jaan Poska 36, 29022 Narva-Jõesuu linn.

2. Haldusjärelevalvet teostati koolis Haridus- ja Teadusministeeriumi järelevalveosakonna nõuniku 16.02.2026 korralduse nr 9.5-2.2/25-26/28/1 „Haldusjärelevalve algatamine Narva-Jõesuu Koolis“ alusel.

3. Järelevalves selgitati, kas koolis on eesti keele ja eestikeelse õppe korraldamisel lähtutud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses, põhikooli riiklikus õppekavas ning teistes õigusaktides sätestatust; kas õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon vastab kehtestatud nõuetele ning kas eesti keele ja eesti keeles aineid õpetavad õpetajad on läbinud teises keeles õpetamise või metoodikakoolitusi; kas koolis hinnatakse eesti keele ja eestikeelse aineõppe kvaliteeti ja tulemuslikkust ning kavandatakse sellest lähtudes arendustegevusi.

4. Järelevalvet eesti keele ja eestikeelse õppe korraldamise üle teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi järelevalveosakonna nõunikud Mare Tamm ja Kaidi Maask ning Keeleameti järelevalvetalituse peainspektor Janika Lindpere.

5. Järelevalve algas 21.04.2026.

6. Järelevalves vesteldi eesti keele õppe korraldusest kooli juhtkonnaga, kooli pidajaga, hoolekogu, õpilaste ja õpetajatega, tutvuti kooli dokumentatsiooniga ja õppekeskkonnaga, võrreldi õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente ja Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekandeid.

KOKKUVÕTE

Narva-Jõesuu Kool on Narva-Jõesuu linnas asuv üldharidust andev munitsipaalkool, kus õpib 117 õpilast.

Kooli õppekorralduse aluseks on kooli õppekava. Kooli õppekava üldosa ei ole kooskõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses ning põhikooli riiklikes õppekavades sätestatuga ja vajab täiendamist. Põhikooli matemaatika, loodusainete, sotsiaalainete, kunstiainete, tehnoloogia ja kehalise kasvatuse valdkondade kavad ja ainekavad vajavad täiendamist.

Juhtkonna ja kooli pidaja sõnul on kooli eripäraks tema asukoht mere ääres, looduslikult soodne keskkond õues õppimiseks, turvaline elukeskkond ja väikesed klassikomplektid.

Koolis on koostatud eestikeelsele õppele ülemineku tulemuslikkuse analüüs, mille alusel on kavandatud parendustegevusi. Analüüsi aluseks on olnud põhikooli lõpueksamite tulemused. Igal aastal tehakse kokkuvõte tasemetööde tulemustest ja koostatakse 8. klassile eesti keele koolieksam, mis annab õpetajatele tagasisisidet õpilaste õpitulemustest.

Õnnestumisena on kooli juhtkond nimetanud 2021. a-l õpetajatest moodustatud töörühma tegevust, mille tulemusel paranesid 9. klassi lõpetanute eksamitulemused riigi keskmise tulemusega võrreldes. Õpilastele pakutakse koolis iganädalaselt eesti keele konsultatsioone väikerühmades koos personaalse õpimapiga. Õpilaste arvates on neil loodud eesti keele õppimiseks koolis head võimalused.

Eestikeelsele õppele ülemineku raskusena nimetas juhtkond klassides õpilaste keeleoskuse väga erinevat taset, mis eeldab õpetaja suuremat pingutust õppe diferentseerimisel. Hoolekogu arvates võiks kool pakkuda eesti keele süvendatud õppeks kõikide klasside õpilastele sarnast tuge. Juhtkonnale ja pidajale on väljakutseks eestikeelsete tugispetsialistide leidmine.

Tunnivaatlused näitasid, et õpetajad on loonud õpilastega hea ja usaldusväärse suhtluskeskkonna. Vaadeldud eesti keele tundides ja eestikeelsetes ainetundides juhivad tunnitegevustes peamiselt õpet õpetajad (frontaalne õpe), eelistades pigem traditsioonilisi metoodilisi võtteid. Vähem on kasutusel aktiivõppe erinevad meetodid, mis aitaksid aktiviseerida õpilasi iseseisvaks õppeks, nt suhtlusoskuse arendamisel õpitavas keeles. Eestikeelne aineõpe vajab eesti keele õpetamise metoodika ülevaatamist ja selle täiendamist. Erivajadustega õpilasi toetatakse klassis diferentseeritud ülesannetega. Kõikides vaadeldud tundides kasutati digitaalseid või õpetajate endi koostatud ja kohandatud õppevara, koos õpikute ja töölehtedega.

Eesti keele tundide arv vastab riiklikus õppekavas sätestatule. Eestikeelne õppetöö toimub täies mahus 1., 2., 4. ja 5. klassis.

Järelevalve ajal töötas koolis 21 õppe- ja kasvatusala töötajat, neist kvalifikatsioon vastas kehtestatud nõuetele 16-l (76%). Kahel õpetajal on võimalik nõuetele vastavus saavutada õpetajakutse taotlemisel. Kolmel õpetajal puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse, neist üks õpetaja õpib ülikoolis magistri- ja kaks bakalaureuseõppes. Ametikohal nõutavat keeleoskustaset peab määratud tähtajaks tõendama üks õpetaja, kellele on Keeleamet teinud ettekirjutuse.

Koolis ei ole tagatud kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate piisavus lähtuvalt nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust.

Koolist töötas kvalifikatsiooninõuetele vastav sotsiaalpedagoog ja koolipsühholoog. Koolis ei ole eripedagoogi ja logopeedi ning need tugiteenused ei ole õpilastele tagatud. Eestikeelsed tugiteenused ei ole üleminekuklassides tagatud.

EHISes oli järelevalve ajal koolivälise nõustamismeeskonna otsusega õpilastele märgitud tugiteenuste osutamine logopeedi ja eripedagoogi poolt tagatuks, mis ei vastanud tegelikkusele. EHISes esitatud andmed viis kool järelevalve käigus kooskõlla tegeliku olukorraga.

EHISe andmetel on viimasel viiel aastal (2021–2025) eesti keele ja eestikeelse õppe metoodika pikemaajalistel, mahuga 36 ja enam tundi, koolitustel osalenud kuus õppe- ja kasvatusala töötajat. Õpetajad valivad ise endale vajalikke koolitusi ning juhtkond ei ole pidanud vajalikuks planeerida koolitusi kogu õpetajaskonnale.

Kooli üldtööplaan kajastab tegevusi uue arengukava eesmärkidest lähutuvalt. Kahe viimase õppeaasta jooksul on õpilaste, õpetajate ja vanemate seas läbi viidud küsitlustes uuritud rahulolu seoses eestikeelse õppega, mille tulemused näitavad õpilaste rahulolu tõusu.

Haridusandmete kohaselt on koolis eesti keele lõpueksamite tulemused veidi kõrgemad riigi keskmisest tulemusest ning kooli juhtkonna eesmärk on jätkata kõrgemate tulemuste saavutamisega.

Kokkuvõtvalt saab öelda, et koolis on üleminekuklassides mindud üle eestikeelsele õppele. Eestikeelsele õppele üleminekut on analüüsitud lõpueksamite ja tasemetööde põhjal. Tulemused näitavad, et õpilastel on võimalik saavutada ettenähtud õpitulemused eesti keeles. Samas tuleb õpetajatel suurendada aktiivõppemeetodite kasutamist, mida näitasid tunnivaatlused, tagades seeläbi õpilaste suurema potsentsiaali keele omandamisel ja veelgi paremate tulemuste saavutamisel. Samuti tuleb osadel õpetajatest teha pingutusi nõutava kvalifikatsiooni saavutamiseks. Õpilaste toetamiseks on oluline tagada koolis tugiteenused.

OLUKORRA KIRJELDUS

1. Kooli õppekava ja õppekorraldus

1.1. Riiklike õppekavade alusel peab kool koostama õppekava (edaspidi *kooli õppekava*), mis on koolis õpingute alusdokument ja milles eelkõige tuuakse välja kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames.[1] Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus[2] (edaspidi *PGS*) sätestab, et kooli õppekava kehtestab direktor, esitades õppekava või selle muudatused enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õppenõukogule ja õpilasesindusele.

Järelevalves esitati õppekava, mis on kehtestatud direktori käskkirjaga[3]. Õppekava on eelnevalt esitatud arvamuse andmiseks õppenõukogule[4], hoolekogule[5] ja õpilasesindusele[6].

Järelevalvele edastatud õppekava juures ei olnud algselt lisatud lihtsustatud õppekava ainekavasid.

Õppejuhi sõnul ei edastanud ta järelevalvele ekslikult kohe kõiki dokumente, mis tegelikult olid õppekava osadena olemas ja mis edastati viivitusega.

1.2. Kooli veebilehel[7] oli nõuetekohaselt[8] avaldatud kehtiv õppekava.

1.3. Õppekava on hinnatud vastavalt põhikooli riiklikule õppekavale[9] (edaspidi *PRÕK*), põhikooli lihtsustatud riiklikule õppekavale[10] (edaspidi *PLRÕK*) ja PGSile.

1.3.1. **Õppekava üldosa**

Kooli õppekava üldosa ei ole kooskõlas PGSis ja PRÕKis sätestatuga ja vajab täiendamist.

1) PRÕK[11] ja PLRÕK[12] sätestavad, et koolis, kus õpet viiakse läbi nii põhikooli riikliku õppekava kui ka põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel, koostatakse kooli õppekavas ühine üldosa, lähtudes põhikooli riikliku õppekava § 24 lõikes 6 sätestatust ja arvestades PLRÕKi määruses kirjeldatud erisusi. Sealjuures koostatakse kooli õppekava osana nii ainevaldkondade kavad, mis lähtuvad põhikooli riiklikust õppekavast, kui ka õppeainete ainekavad, mis lähtuvad põhikooli lihtsustatud riiklikust õppekavast. Kooli õppekava üldosas on esitatud lihtsustatud õppe tunnijaotusplaan 8. ja 9. klassile ning lihtsustatud õppe põhikooli lõpetamise tingimused. Juhime tähelepanu, et õppekava on tervik, mille juurde kuulub ka põhikooli lihtsustatud õppetaseme tunnijaotusplaan ning erinevates osades viited lihtsustatud õppele.
2) PRÕK[13] sätestab, et kooli õppekavas kajastatakse õppekorraldus, sh tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti. Väikeklasside puhul on esitatud ainult ühe õppeaasta tunnijaotus ja puudub ülevaade õpilaste terviklikust õppemahust põhikooli jooksul.
3) PRÕK[14] sätestab, et II ja III kooliastmes määratakse õppeainete nädalatundide arv klassiti nii, et õppekorralduses on õpilastele tagatud võimalus omandada taotletavad teadmised, os-

[1] PGS, § 17 lg 1; Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, § 24 lg 1.
[2] PGS, § 17 lg 2; PGS, § 71 lg 2 p 2; PGS, § 73 lg 1[1] p 3.
[3] Direktori 18.02.2026 käskkiri nr 1-7/5.
[4] Õppenõukogu 11.05.2021 koosoleku protokoll nr 2-2/3.
[5] Hoolekogu 22.01.2026 koosoleku protokoll nr 1.
[6] Õpilasomavalitsuse esindajate 08.01.2026 koosoleku protokoll.
[7] Narva-Jõesuu Kooli veebileht (seisuga 26.03.2026).
[8] PGS, § 69 lg 1.
[9] Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.
[10] Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 1 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“.
[11] PRÕK, § 24 lg 5.
[12] PLRÕK, § 5 lg 3.
[13] PRÕK, § 24 lg 6 p 2.
[14] PRÕK, lisa 7, p 1.2.

kused ja pädevused läbi kõikide II ja III kooliastme tehnoloogiavaldkonna ainete võrdses mahus. Õppekava üldosas on kirjeldatud, et õpilased vahetavad õppeainet 10% ulatuses.

4) PRÕK[15] sätestab, et kool annab õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemale tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kord õppeaastas toimuval arenguvestlusel kooli õppekavas kehtestatud korras. Kooli õppekavas on kirjeldatud käitumise ja hoolsuse hindamine, kuid puudub tagasisidestamine arenguvestlusel.
5) PRÕK[16] sätestab, et õpilase mitteformaalõppes või mõnes teises haridusasutuses läbitud õppe arvestamise alused kirjeldatakse kooli õppekava üldosas. Nimetatud säte jõustus 1. septembril 2025. Kooli õppekava üldosas mitteformaalõppe arvestamise kirjeldus puudub.

1.3.2. **Ainevaldkonnakavad**

Matemaatika, loodusainete, sotsiaalainete, kunstiainete, tehnoloogia ja kehalise kasvatuse valdkondade kavad ja ainekavad vajavad täiendamist.

1) Põhikooli matemaatika valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[17] nõuetele matemaatika ainekava, kuna kehtiva ainekava aluseks on riikliku õppekava kehtetu versioon.
2) Põhikooli loodusainete valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[18] nõuetele bioloogia, geograafia, füüsika ja keemia ainekava. Kõikides ainekavades on kehtetust ainekavast pärit osi.
3) Põhikooli sotsiaalainete valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[19] nõuetele valdkonnakava üldosa, inimeseõpetuse, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse ainekavad. Valdkonnakava üldosas tuleb täiendada valdkonnapädevust ja ainevaldkonna kirjeldust kehtiva õppekava alusel. Puudub lõiming läbivate teemadega, õppe kavandamine ja korraldamine, õppekeskkonna ja hindamise kirjeldus. Inimeseõpetuse, ajaloo ja ühiskonnaõpetuse ainekavades puudub õppesisu.
4) Põhikooli kunstiainete valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[20] nõuetele valdkonnakava üldosa, muusika ainekava. Üldosas on tunnijaotusplaanis esitatud väiksem ainevaldkondlik tundide arv, nii üldosa kui ka muusika ainekava on kirjeldatud kehtetu versiooni alusel. Kunsti ainekava puudub.
5) Põhikooli tehnoloogia valdkonnakava ei vasta PRÕKi[21] nõuetele, sest ei ole esitatud ühtse tervikuna. Käsitöö ja kodunduse ainekavad on lõimitud, kuid õpitulemuste detailse lahtikirjutamisega on ainekavasse jäänud õpitulemusi, mis on vastuolus PRÕKi lisaga 7.
6) Põhikooli kehalise kasvatuse valdkonnakavas ei vasta PRÕKi[22] nõuetele kehalise kasvatuse ainekava, milles kirjeldatud õpitulemused ei ole kooskõlas aine õpetamise põhimõtete ja ainekavas kirjeldatud üldalustega.

1.4. PGSi[23] kohaselt peab kooli direktor kehtestama päevakava, mis kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas, ringides ja stuudiotes korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust. PRÕK[24] sätestab, et õppe ja kasvatuse korralduse aeg ja viisid määratakse kooli õppekavas, kooli päevakavas ja tunniplaanis, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud ja käesolevas määruses kehtestatud nõuetest.

Kooli päevakava on direktor kehtestanud[25]. Päevakava kehtestamise ühe alusena oli märgitud sotsiaalministri 27.03.2001. a määruse nr 36 „Tervisekaitsenõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele" § 10 lõige 1. Eelnimetatud määrus on kehtetu.

[15] PRÕK, § 19 lg 3.
[16] PRÕK, § 15 lg 11.
[17] PRÕK, lisa 5.
[18] PRÕK, lisa 4.
[19] PRÕK, lisa 6 p 1.5.
[20] PRÕK, lisa 3.
[21] PRÕK, § 24 lg 5; PRÕK, lisa 7 p 2.1.3.
[22] PRÕK, lisa 2 p 2.1.3.
[23] PGS, § 25 lg 6.
[24] PRÕK, § 15 lg 1.
[25] Direktori 11.02.2026 käskkiri nr 1-7/4 „Päevakava muutmine“.

Päevakavas on 1.–9. klasside tunniplaan ja 8. ja 9. klasside lihtsustatud õppekava õpilaste tunniplaan. Esitatud ei ole õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste järjestust ja ajalist kestust.

Direktori selgitusel lisab ta päevakavasse õppekavaväliste tegevuste järjestuse ja ajalise kestuse.
Järelevalve ajal kehtestas[26] direktor nõuetele vastava kooli päevakava.

1.5. PGS[27] sätestab, et arenguvestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul seaduslik esindaja. Kui kool ei ole saanud õppimiskohustusliku õpilase seadusliku esindajaga arenguvestluse aja kokkuleppimiseks kontakti või seaduslik esindaja ei ole teist korda ilmunud arenguvestlusele kokkulepitud ajal, teavitab kool sellest õpilase elukohajärgset valla- või linnavalitsust, kes vajaduse korral rakendab meetmeid lapse õiguste kaitsmiseks. Vajaduse korral ja teovõimelise õpilase nõusolekul kaasatakse arenguvestlusesse ka tema seaduslik esindaja. Arenguvestluse korraldamise tingimused ja korra peab kehtestama kooli direktor[28], esitades need enne kehtestamist arvamuse andmiseks õppenõukogule[29] ning hoolekogule[30].

Arenguvestluste korra on direktor kehtestanud[31]. Kord on esitatud enne kehtestamist õppenõukogule[32] ja hoolekogule[33] arvamuse avaldamiseks.

Arenguvestlused dokumenteeritakse ja nende põhjal koostab klassijuhataja kirjaliku kokkuvõtte. Arenguvestluse kirjalik kokkuvõte allkirjastatakse klassijuhataja ja õpilase vanema poolt. Õppenõukogus ja hoolekogus on toimunud sellel teemal sisulised arutelud.

Õpetajate sõnul teavitavad nad õppealajuhatajat olukorrast, kus nad vajavad abi vanema kooli kutsumisel.

Järelevalves esitatud tõenditest nähtus, et koolis on arenguvestlusi läbi viidud süsteemselt ja kõikide klasside õpilastega on 2025/2026. õa-l toimunud arenguvestlused.

1.6. Ettepanekud direktorile

1.6.1. Kirjeldada keele ja kirjanduse ainevaldkonnakava üldosas, millistes klassides õppeainet enam ei õpetata ning lisada viide eestikeelsele haridusele ülemineku kohta.

1.6.2. Kirjeldada matemaatika ainevaldkonnakava üldosas, millistes klassides õppeainet enam ei õpetata ning lisada viide eestikeelsele haridusele ülemineku kohta.

1.6.3. Korrastada loodusõpetuse ainekavas õppe- ja kasvatuseesmärgid, jättes välja varasema ainekava õppe- ja kasvatuseesmärgid.

1.6.4. Koostada geograafia ainekava üldosa, võttes aluseks kehtiva riikliku ainekava. Pealkiri „Teadmised, oskused ja hoiakud“ viia vastavusse õige loeteluga. Valdkonnapädevus kuulub valdkonnakava üldosasse ja on ühine kõikidele valdkonna õppeainetele ning seda ei ole vaja õppeaines korrata. Õppe- ja kasvatuseesmärke ei ole vaja esitada.

[26] Direktori 27.04.2026 käskkiri nr 1-7/10 „Päevakava muutmine“.
[27] PGS, § 37 lg 6.
[28] PGS, § 37 lg 7; PGS, § 71 lg 2 p 9.
[29] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 8.
[30] PGS, § 73 lg 1^1 p 11.
[31] Direktori 16.02.2015 käskkiri nr 1-3/01 „Arenguvestluste tingimused ja kord Narva-Jõesuu Koolis“.
[32] Õppenõukogu 18.12.2015 koosoleku protokoll nr 2.
[33] Hoolekogu 13.02.2015 koosoleku protokoll.

1.6.5. Võtta keemia ainekava kõikide osade aluseks kehtiv ainekava versioon ning viia vastavusse õppeaine kirjeldus ja õpitulemused. Ainekavas piisab teadmiste, oskuste ja hoiakute loetelust.
1.6.6. Korrastada füüsika ainekava ülesehitus. Kehtivas ainekavas on kahel korral esitatud eesmärgid teadmiste, oskuste ja hoiakutena. Jätta välja varasemast riiklikust ainekavast pärit õppe- ja kasvatuseesmärgid.
1.6.7. Täiendada kehtiva riikliku õppekava alusel sotsiaalainete valdkonna üldosa valdkonnapädevust ja ainevaldkonna kirjeldust. Lisada lõiming läbivate teemadega, õppe kavandamine ja korraldamine, õppekeskkonna ja hindamise kirjeldus. Kooskõlla tuleb viia tunnijaotusplaanis olev inimeseõpetus, mida on igas kooliastmes ekslikult kolm tundi ja ainekava kirjelduses esitatud õpitulemused ja õppesisu kooliastme kahele klassile.
1.6.8. Vaadata üle inimeseõpetuse ainekavas õpitulemuste ja õppeteema sobivus, nt positiivne mõtlemine ja esmaabi. Korrastada ajaloo ja ühiskonnaõpetuse ainekava, võttes aluseks kehtiva riikliku õppekava.

1.7. Ettekirjutus pidajale

Tagada kooli õppekava üldosa, ainevaldkonnakavade, matemaatika, loodusainete, sotsiaalainete, kunstiainete, tehnoloogia ja kehalise kasvatuse ainekavade kooskõla põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 84 lõike 1, § 87 lõigete 1, 2 ja 6, Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusega nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ ja Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrusega nr 182 „Põhikooli riiklik lihtsustatud õppekava“ ning lähtudes käesoleva õiendi punktides 1.3.1 ja 1.3.2 ning selle alapunktides kirjeldatust. Täitmise tähtaeg: 01.10.2026.

Ärakuulamisel tegi pidaja ettepaneku ettekirjutuse täitmise tähtaja pikendamiseks kuni 01.12.2026, põhjendades seda sellega, et alates 01.09.2026 toimub Narva-Jõesuu Kooli ja Sinimäe Põhikooli liitmine, millega seonduvalt toimub uue hoolekogu koosseisu valimine ja uue õppekava kooskõlastamine.
Selgitame, et kooli õppekava on alusdokument kooli tegevuse ja õppe korraldamisel, seepärast on oluline, et 2026/2027. õppeaasta alguseks oleks koolil õigusaktidele vastav õppekava, mille alusel õpet läbi viiakse. Käesoleval ajal tegutseval hoolekogul on võimalik täita oma ülesannet, andes arvamuse õppekava kehtestamiseks või muutmiseks. Samuti on kahe kooli ühinemine olnud pidajale teada pikema aja jooksul. Seepärast leiame, et ettekirjutuse tähtaja pikendamine ühe kuu võrra on piisav aeg õppekavale arvamuse andmiseks.

2. Kooli õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus nõuetele

2.1. Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust PGSis[34] sätestatud nõuetele ja võrreldi EHISesse[35] kantud andmete vastavust kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

Järelevalve ajal töötas koolis 21 õppe- ja kasvatusala töötajat, neist kvalifikatsioon vastas kehtestatud nõuetele 16-l (76%). Kahel õpetajal on võimalik nõuetele vastavus saavutada õpetajakutse taotlemisel. Kolmel õpetajal puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse, neist üks õpetaja õpib ülikoolis magistriõppes ja kaks bakalaureuseõppes.

Ametikohal nõutavat keeleoskustaset peab määratud tähtajaks tõendama üks õpetaja, kellele on Keeleamet teinud ettekirjutuse.

[34] PGS, § 74[1].
[35] EHIS, 22.04.2026.

2.2. Koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv peab nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt olema piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine[36].

Järelevalves nähtus, et koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt ei ole piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

Koolis antakse EHISe[37] andmetel nädalas kokku 320 õppetundi, millest 219 (68%) tundi viivad läbi kvalifikatsiooniga õpetajad ja 101 (32%) kvalifikatsioonile mittevastavad.

I kooliastmes antakse nädalas kokku 68 tundi, nendest 57 (83%) annavad kvalifikatsiooniga õpetajad.
II kooliastmes antakse nädalas kokku 121 tundi, nendest 78 (65%) annavad kvalifikatsiooniga õpetajad.
III kooliastmes antakse nädalas kokku 131 tundi, nendest 84 (64%) annavad kvalifikatsiooniga õpetajad.

Vestlusel ütles direktor, et kooli arengukavas on seatud eesmärgiks seatud saavutada 2030. aastaks õpetajate kvalifikatsioon 100%.

2.3. Määruse[38] kohaselt esitavad alus-, põhi-, üldkesk-, kutsekesk- ja kõrghariduse omandamist ning kutseõppe läbimist võimaldavad õppeasutused õpetajate ja akadeemiliste töötajate kohta andmed õpetajate ja akadeemiliste töötajate alamregistrisse õpetaja ja akadeemilise töötajana tööle asumise, töölt lahkumise või muude §-s 18 toodud andmete muutumise päeval, välja arvatud iga aasta septembris, kui nimetatud andmed esitatakse viie tööpäeva jooksul, ning välja arvatud § 18 lõike 3 punktides 15, 15^1 ja 16 toodud andmed, mis esitatakse kord aastas 10. novembriks.

EHISes[39] oli kohapealse järelevalve läbiviimise ajal puudujääke õpetajate haridust tõendavate dokumentide ja töölepingute andmete sissekannetes.

Järelevalve ajal tehti koolis EHISe andmed korda.

2.4. PGSi[40] kohaselt peab õpilasele koolis vajadusel tagama tasuta vähemalt eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenuse.

Koolist töötavad kvalifikatsiooninõuetele vastav sotsiaalpedagoog (koormusega 0,2) ja koolipsühholoog (koormusega 0,1). Koolis ei tööta eripedagoogi ja logopeedi ning need tugiteenused ei ole õpilastele tagatud.

Juhtkonna selgitusel töötab sotsiaalpedagoog ühel päeval nädalas. Õpetajad ütlesid vestlusel, et nende teada töötab sotsiaalpedagoog ühel päeval kuus. Tema ülesandeks on erinevate juhtumitega tegelemine, ümarlaudade korraldus, vestlused õpilastega ja suhtlus õppejuhiga. Koolis ei ole eripedagoogi ajast, mil selgus, et ta kvalifikatsioon ei vasta nõuetele. Avalik konkurss on avaldatud Töötukassa veebilehel. Koolis varasemalt logopeedina töötanud isikul puudub ametikohale vastav eesti keele tase. Tema töötab koolis nüüd abiõpetajana.

---

[36] PGS, § 74 lg 9.
[37] EHIS, 22.04.2026.
[38] Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 22 lg 2.
[39] EHIS, 22.04.2026.
[40] PGS, § 37 lg 2; PGS, § 74^1 lg-d 7 ja 10.

Juhtkonna sõnul ei ole koolis logopeedi ega eripedagoogi, kes toetaks üleminekuklasside õpilasi eesti keeles.

Direktori käskkirjaga[41] on määratud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija. Koolivälise nõustamismeeskonna otsusega on 18 õpilast. Järelevalve ajal oli EHISes[42] märgitud koolivälise nõustamismeeskonna otsusega õpilastele logopeedi ja eripedagoogi teenus tagatuks.

Direktori selgitusel on seni pakkunud õpilastele tuge endine kooli logopeed, kes töötab praegu koolis abiõpetajana, kuna ta ei vastanud kvalifkatsioonile eesti keele nõude osas.

Selgitame, et kui kool ei paku õpilastele kvalifikatsioonile vastava logopeedi teenust, ei ole koolil alust märkida EHISes tugiteenused tagatuks. Registrisse esitatud andmete õigsuse eest vastutab andmete esitaja[43].

Kool korrigeeris andmed EHISes järelevalve ajal.

2.5. Kooli hoolekogu on kehtestanud[44] nõuetekohaselt[45] õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ja teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmise läbiviimise korra.

Konkursi korra[46] kohaselt loetakse konkurss luhtunuks, kui ametikohale kandideerimiseks ei esita keegi tähtajaks avaldust või kui komisjoni ei esita vabale ametikohale ühtegi kandidaati. Otsuse ametikohale valimise kohta teeb direktor.

Järelevalves esitatud konkursside protokollide[47] kohaselt on 2025–2026. a-l toimunud koolis kuuel korral avalik konkurss õpetajate ja tugispetsialistide värbamiseks. Värbamine on toimunud korra kohaselt. Järelevalve ajal olid kuulutatud konkursid logopeedi ja eripedagoogi ametikohtadele.

2.6. Õpetaja kutsestandardi[48] kohaselt otsib õpetaja võimalusi enesearendamiseks, arvestades ka haridusasutuse arenguvajadusi.
Järelevalves oli vaatluse all, kas eesti keele ja eesti keeles õpetavad õpetajad on osalenud tänapäevasest õpikäsitusest lähtuvatel ning eesti keele ja eestikeelse õppe metoodikakoolitustel.

EHISe[49] andmetel on viimasel viiel aastal (2021–2026) eesti keele ja eestikeelse õppe metoodika pikemaajalistel, mahuga 36 ja enam tundi, koolitustel osalenud kuus õppe- ja kasvatusala töötajat.

Vestlusel ütles juhtkond, et kool ei ole koostanud õpetajatele otseselt koolitusplaani, vaid õpetajad ise saavad valida koolitusi. Direktori selgitusel suunavad nad uusi õpetajaid täiendkooli-

[41] Direktori 03.03.2025 käskkiri nr 3-1/13 „Narva-Jõesuu Kooli kaadrite kohta“.
[42] EHIS, 22.04.2026.
[43] Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 6 lg 1.
[44] Hoolekogu 03.02.2020 koosoleku protokoll.
[45] PGS, § 74 lg 6; PGS, § 73 lg 1^1 p 8.
[46] „Narva-Jõesuu Kooli pedagoogide vaba ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise kord“, § 5 lg-d 5–6.
[47] Direktori 28.05.2025 käskkiri nr 3-1/19 „Õpetaja leidmise konkurss“; 25.11.2025 käskkiri nr 3-1/33 „Õpetaja leidmise konkurss“; 15.01.2025 käskkiri nr 3-1/6 „Õpetaja leidmise konkurss“; 11.11.2025 käskkiri nr 3-1/31 „Õpetaja leidmise konkurss“; 06.04.2026 käskkiri nr 3-1/31 „Konkursi väljakuulutamine“; 06.05.2026 käskkiri nr 3-1/12 „Vabade ametikohtade täitmise konkurss“.
[48] Kutsestandardid, https://kutsekoda.ee/
[49] EHIS, 22.04.2026.

tustele. Sisekoolitusi lõimitud aine- ja keeleõppe teemal ei ole kool viimasel kahel aastal ise korraldanud. Direktori sõnul on täiendkoolituste kohta igal aastal ka kokkuvõte tehtud, mis kantakse ette õppenõukogus.
Õpetajate sõnul võimaldab juhtkond osalemist eesti keele õpetamise metoodikakoolitustel. Individuaalset tuge pakuvad neile peamiselt kooli õppejuht või koolipsühholoog. Alustavale õpetajale mentorluse vormis tuge teise õpetaja poolt ei pakuta.

2.7. Ettepanekud direktorile

2.7.1. Korraldada koolisiseselt eesti keele õpetamise metoodilisi koolitusi, et täiendada kõikide õpetajate teadmisi ja pädevusi keele õpetamisel.
2.7.2. Kavandada õpetajatevaheline toetussüsteem, eesmärgiga pakkuda alustavale õpetajale vajalikku tuge õppetundide ettevalmistamisel ja läbiviimisel.
2.7.3. Soodustada õpetajate omavahelist koostööd tunnivaatluste läbiviimisel õppeaasta jooksul.

2.8. Ettekirjutused pidajale

2.8.1. Tagada kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate piisavus lähtuvalt nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikele 9. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.
2.8.2. Tagada koolis eripedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74[1] lõikest 7. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.
2.8.3. Tagada koolis logopeedi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74[1] lõikest 10. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

3. Eesti keele ja eestikeelse aineõppe korraldus

3.1. PGSi[50] kohaselt peab õppekeskkond toetama õpilase arengut ja koolis tuleb lähtuda õppe- ja kasvatustegevuse korraldamisel riiklikes õppekavades ning teistes õigusaktides õppekeskkonnale sätestatud nõuetest.

Koolis õpib 117 õpilast[51].

Koolis on koostatud[52] eesti keele ja eestikeelse õppe kvaliteedi ja tulemuslikkuse analüüs, mis lähtub põhikooli lõpetajate lõpueksamite tulemustest. Analüüsile on andnud arvamuse õppenõukogu[53].

Ühe olulise märkena on välja toodud 2021. a-l õpetajatest moodustatud töörühma tegevus, mille tulemusel koostati õppematerjalid, parendamaks 9. klassi õpilaste lõpueksamite tulemusi. Selleks hakati õpilastele pakkuma iganädalasi eesti keele konsultatsioone, kus iga õpilase jaoks avati eesti keele õpimapp, mis sisaldab kirjalikke õppematerjale.
Õpetajate sõnul on tänaseks igal õpilasel kolm õpimappi: ühes mapis on tekstid, sõnavara, lünktekstid ja kuulamisülesanded; teises näidiseksami tööd; kolmandas video- ja kuulamisülesanded.
Juhtkonna ja õpetajate sõnul on see hea näide parema eestikeelse õppe kvaliteedi saavutamise kohta, kuna selle tulemusel tõusis 2022., 2024. ja 2025. aastal kooli 9. klassi lõpueksami keskmine hinne kõrgemale riigi keskmisest (vt allpool tabelites 2 ja 3).

[50] PGS, § 19.
[51] EHIS, 21.04.2026.
[52] Narva-Jõesuu Kooli eesti keele ja eestikeelse õppe kvaliteedi ja tulemuslikkuse analüüs.
[53] Õppenõukogu 27.08.2025 protokoll nr 2-2/4.

Koolis tehakse õpetajatele igal sügisel tulemuste kokkuvõte tasemetööde tulemuste kohta. Näiteks ei olnud 2024. a sügisel 42%-l 4. klassi õpilastest eesti keele taset A1, kuid 2025. a sügisel oli selliseid õpilasi 4. klassis ainult 25%. Õppealajuhataja sõnul eestikeelsele õppele ülemineku teemal rohkem analüüse tehtud ei ole.

Hoolekogu sõnul on nad arutanud eestikeelsele õppele üleminekut. Raskustena tõid hoolekogu esindajad välja, et tundides ei saa õpilased eesti keelt selgeks ning ka huviringides osalemine on keeruline, sest paljud õpilased ei ela linnas ja muusika- ja kunstikoolis on tunnid peamiselt vene keeles. Hoolekogu arvates võiks olla täiendavaid eesti keele keele tunde ka teistele klassidele või eesti keele huviring. Juhtkond peab probleemiks tugispetsialistide leidmist.

Õpilaste sõnul on eesti keele konsultatsioonil osalemine neile vabatahtlik. Õpilased on jaotatud neljaks grupiks, kus kõikides gruppides osalevad erineva keeletasemega õpilased (toetamaks üksteist keeleõppes) ning neid juhendavad neli õpetajat. Vestlusel 9. klassi õpilastega selgus, et osaliselt toimuvad õpilaste konsultatsioonid eksamiteks valmistumisel kevadise koolivaheaja neljal päeval kestusega 1,5 tundi päevas.

Juhime kooli juhtkonna ja pidaja tähelepanu, et seaduse[54] kohaselt kehtestab koolivaheajad minister. Kooli pidaja võib direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul kehtestada ministri kehtestatud koolivaheaegadest erinevad koolivaheajad. Sellisel juhul on soovitav vastav otsus teha enne uue õppeaasta algust, et kooliperel oleksid muudatused varasemalt teada.

3.2. Õppekava[55] kohaselt kasutatakse tundides keelekümbluse ja lõimitud aine- ja keeleõppe metoodikaid. 1., 2., 4. ja 5. klassis (selgitus: igat klassi on moodustatud üks komplekt) toimub õppetöö eesti keeles, teistes klassides osaliselt vene keeles. Eesti keelt õpetatakse eesti keel teise keelena ainekava järgi. 2025/2026. õa-l alustati bioloogia, keemia ja loodusõpetuse õpetamisega eesti keeles.

Direktori sõnul läks juba 2013/2014. õa-l 1. klass osaliselt üle eestikeelsele õppele, mida jätkati igal järgneval õppeaastal iga uue 1. klassiga. Eestikeelsele õppele ülemineku alguses (2023. a) näitasid koolilõpetajate eesti keele eksamid kõrgemaid tulemusi kui riigi keskmised.

Vestluses osalenud õpetajad ütlesid, et kasutavad läbivate teemade juures erinevate õppeainete lõimimist (nt eesti keel ja kirjandus, loodusõpetus). Õpetajate sõnul on neil õppematerjale, mis toetavad keeleõppe osaoskuste õpetamist, kuid vähem sotsiaalainete õpetamiseks.

Õppekava[56] kohaselt sooritab õpilane 8. klassi lõpus eesti keele eksami. Eksami materjalid koostab kool, lähtudes 8. klassi eesti keele ainekavast.
Õppealajuhataja ja õpetajate sõnul on olnud õpilaste tulemused head ning eesmärk on olnud 9. klassi lõpueksami sooritamine headele tulemustele.

EHISe[57] andmetel on muu kodukeelega õpilasi koolis kokku 101, sh toevajadusega uussisserändajaid 5.
Õpetajate sõnul diferentseerivad nad neile õpilastele keeleõpet klassis, kus nad õpivad koos teistega, kuna õpilaste arvud klassides on väikesed.

Õpetajate ja õpilaste sõnul on nad osalenud mitmesugustes muuseumiprogrammides ja projektides, et arendada õpilaste eesti keele oskust. Nt on koolis 4., 5. ja 6. klasside õpilastele mõeldud projekt „Kunstnikud on kohal“, kus läbivaks teemaks on kunst läbi eesti keele või eesti keel

[54] PGS, § 24 lg 7.
[55] Õppekava, lk 11.
[56] Õppekava, p 10.4.
[57] EHIS, 22.04.2026.

kunstis. Osaletud on rahvusvahelisel matemaatikavõistlusel „Pangea“, mis toimub õpilastele eesti keeles. Eestikeelses teatriringis lavastatud etendustega osaletakse konkurssidel.

3.3. Vastavalt õigusaktides sätestatule peab õppekeskkond toetama õpilaste arengut ja soodustama kommunikatiivset keeleõpet[58].

Järelevalves vaadeldi kokku kümmet eesti keele ja eestikeelse aineõpetuse tundi (1., 2., 4., 5., 6., 8. ja 9. klassis). Tagasisided olid erinevad, neid andsid õppealajuhataja ja direktor.

Tunnivaatlusteks oli koolis kasutusel kaks erinevat tunnivaatlusvormi, kus oli fikseeritud tunni käik, ajaline jaotus ning kasutatud meetodid. Tagasisidevestlusel täideti koos õpetajaga teine dokument, kus analüüsiti toimunud tundi ja õpetaja andis hinnangu oma tegevusele.

Õppealajuhataja sõnul on ta käesoleval õppeaastal külastanud tunde eesmärgiga kontrollida kolme alustava õpetaja tunde ja õpilaste edasijõudmist õpitulemuste saavutamisel. Selleks koostas ta tunnivaatluse vormi, mis ei ole koolisiseselt eraldi kinnitatud. Juhtkonna sõnul ei ole õppenõukogus seni arutatud tunnivaatluste teemat ja igale õpetajale antakse tagasisidet tema töö kohta arenguvestlusel. Vestlustel osalenud õpetajad ütlesid, et vaatlused on kasulikud, kuid nad ise ei käi kolleegide tunde vaatlemas.

Järelevalves vaadeldud tundide põhjal saab öelda, et õpetajate eesti keele kasutus oli õpilastele eakohane, kõne arusaadav ning sobiva kõnetempoga, v.a ühes tunnis ei vastanud tempo õpilaste vanuserühmale. Õpetajad valdasid ainealast eestikeelset terminoloogiat. Mõnel õpetajal esines üksikuid grammatikavigu (nt ühildumisvead, vale sihitise käändekasutus) ning sõna- või silbirõhu eksimusi.
Nii aine- kui ka eesti keele tundides rääkisid õpetajad rohkem kui õpilased, kelle vastused olid enamasti ühesõnalised või loeti need maha vihikust ja õpikust. Õpilastel ei ole kujunenud veel harjumust tunnis üksnes eesti keeles suhelda. Eraldi arendamist vajab õpilaste lugemisoskus, mis mitmel puhul raskendas õpilaste jaoks tekstist arusaamist ja edasijõudmist ainetundides. Kuna õpilased istuvad tundides peamiselt eraldi, ei võimalda see õpilaste suuremat omavahelist silmsidet, toetamaks kommunikatiivset keeleõpet. Samas võimaldavad ruumid ja õpilaste väike arv teha muudatusi.

Tunni ülesehitus oli mitmel korral puudulik, kuna õpilase jaoks puudus tunni lõpul enesereflekssiooni ja õpitust kokkuvõtte tegemise võimalus. Õpetajad kasutasid audio-visuaalseid materjale, omakoostatud töölehti ja näitevahendeid. Tundides nähtus, et uue materjali omandamine on õpilaste jaoks keeruline, kui tal puudub eelnevalt vajalik sõnavara. Taolist olukorda saab õpetaja parandada näitlike vahendite lisamise ja kordamisega. Samuti tuleb tundides rohkem rakendada aktiivõppemeetodeid[59], harjutades grammatilisi konstruktsioone rollimängudes.

Vaadeldud tundides juhtis õpetaja valdavalt kogu õppeprotsessi (frontaalne õpe, nt loenguvorm) ja vähem loodi õpilaste jaoks võimalusi ise avastada uusi teadmisi ja keele seaduspärasusi ning seoseid õpilase igapäevaelu või kogemustega. Ainetundides pöörati vähe tähelepanu õigekeelsusele, kuigi aineõpetaja peab püstitama oma tunnis ka keelelisi eesmärke[60].
Juhime siinkohal tähelepanu, et õpetaja peab oma töös kasutama meetodeid, mis aitaksid õppijal sõnu ja lausemudeleid meelde jätta, sõnavara omandada ja seda kinnistada ning erinevate osaoskuste arengut keeleõppes toetada.

3.4. Eesti keele tundide arv vastab riiklikus õppekavas sätestatule. Eestikeelne õppetöö toimub täies mahus 1., 2., 4. ja 5. klassis. 3. klassis on eestikeelsed kõik tunnid, välja arvatud võõrkeel,

[58] PGS, § 19 lg 1; PRÕK, lisa 1 p 1.7.
[59] PRÕK § 5 lg 4 p 6.
[60] PRÕK § 5 lg 6.

6. klassis kultuurilugu, kirjandus, 7. klassis kultuurilugu, kirjandus ja matemaatika ning 8. ja 9. klassis kirjandus, matemaatika ja füüsika.

Direktori sõnul toimub eestikeelsele õppele üleminek nii, nagu on üleriigiliselt planeeritud.

Õppekava[61] kohaselt sooritab 8. klassi lõpus õpilane eesti keele eksami.
Õppealajuhataja ütles vestlusel, et eksam toimub maikuu lõpus, et kaardistada õpilase lähima arengu tsoon. Selleks kasutatakse varasemate eksamite materjale. Eksamiks hakatakse valmistuma 7. klassist, selgitades välja iga õpilase keeleõppe osaoskuste tasemed, et toetada õppimist.

Muu kodukeelega õpilasi on koolis 101, eesti või eesti/vene kodukeelega 3[62]. Toevajaduses on märgitud, et õppekeelest erineva kodukeelega on kuus õpilast, sh uussisserändajaid (UA) viis.
Õppealajuhataja sõnul pakuvad nad eesti keele õppes tuge õpilastele, kellel on toevajadus eesti keeles olemas ja teevad seda klassitunnis, lihtsustades ülesandeid.

Koolis on eestikeelne pikapäevarühm, spordiring ja teatriring. Spordiringis osaleb ligikaudu 18 1.–4. klassi last, teatrirings sama palju 1.–5. klassi õpilast. Juhtkonna sõnul on huviringidega hõivatud umbes pooled kooli õpilased.

3.5. Kooli õppe kvaliteeti ja õpilaste akadeemilist edukust on koolis analüüsitud põhikooli lõpueksamite põhjal[63]. Lisaks on analüüsitud 4. ja 7. klassi tasemetööde tulemusi.

Õpetajate sõnul toimub 8. klassis eesti keele üleminekueksam. Õppealajuhataja selgitas, et teistes klassides õpilaste eesti keele oskust eraldi ei uurita. Õpetajatega jälgitakse jooksvalt õpilaste hinded, kontrolltöid, kokkuvõtvaid ja aastahindeid ning arutatakse teemat õppenõukogus. Iga veerandi alguses korratakse teemasid ja õpetajad teevad kokkuvõtte, millised on õpilaste teadmised. Õppenõukogus arutatakse täiendavale õppetööle määramise raames õpilasi. Kuna eesti keele õpetamine koolis sujub, siis vaadatakse ka teiste õppeainete tulemusi.

Kooli ei ole koostatud eraldi eesti keele õpetamisest ja õppmisest muid analüüse.

3.6. Õpetajate arvates on eesti keele õppega ja eestikeelse aineõppega seotud väljakutse hariduslike erivajadustega õpilased, kelle jaoks tuleb samuti leida neile sobiv keeleõppe metoodika. Õpetajate ja kooli juhtkonna arvates on koolis seoses eestikeelse aineõppega hästi õnnestunud konsultatsioonide korraldamine 9. klassile. Juhtkonna sõnul on tasemetööde ja lõpueksamite tulemused head.

Sisehindamise aruandes (2025) on analüüsitud õpilaste põhikooli lõpueksamite tulemusi, õpilaste hõivatust huviringides, õpilaste edasiõppimist teistes koolides peale põhikooli lõpetamist.

Kooli õppe kvaliteeti ja õpilaste akadeemilist edukust iseloomustavad mitmed riiklikult kogutavad ja esitatavad tegevus- ja tulemusnäitajad.

Tabel 1. Põhikooli riiklike lõpueksamite sooritajate arv vaatluskoolis aastate 2018-2025 lõikes.

Õppeaine	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Eesti keel teise keelena	21	16	8	16	12	19	-	-

[61] Õppekava, p 10.4.
[62] HTMi haridusandmed, 05.04.2026.
[63] Sisehindamise aruanne 2025.

Eesti keel teise keelena (B1 tase)	-	-	-	-	-	-	14	15

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Põhikooli ühtsete riiklike lõpueksamite keskmised tulemused on koolis õppeaastate lõikes olnud 54,9% ja 56,5% (maakonnas vastavalt 55% ja 48,7%, vt tabelid 2 ja 3).

Eesti keele teise keelena (B1-tase) riikliku lõpueksami sooritajate ja vähemalt 60% saavutanute arv aastate lõikes: 2024. a-l sooritajaid 14, üle 60% saavutanuid 6; 2025. a – sooritajaid 15, üle 60% saavutanuid 7.

Tabel 2. Põhikooli ühtsete riiklike lõpueksamite keskmised tulemused koolis aastate lõikes (%).

Õppeaine	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Eesti keel teise keelena	40,1	60,2	59,5	44,4	46,6	**66,1**	-	-
Eesti keel teise keelena (B1-tase)	-	-	-	-	-	-	**54,9**	**56,5**

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Tabel 3. Põhikooli ühtsete riiklike lõpueksamite keskmised tulemused kooli maakonnas kokku aastate lõikes (%).

Õppeaine	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Eesti keel teise keelena	62,4	63,6	69,4	57,9	53,2	53,2	21,0	-
Eesti keel teise keelena (B1-tase)	-	-	-	-	-	-	55,0	48,7

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Juhtkonna sõnul on viimasel kolmel aastal õpilaste eksamitulemused otseselt seotud 9. klassi õpilastele eesti keele konsultatsioonide korraldamisega.

Tabel 4. Koolis põhikooli eesti keele teise keelena (B1-tase) riikliku lõpueksami sooritajate ja vähemalt 60% saavutanute arv õppeaasta lõikes*.

Aasta	Sooritajaid	Üle 60% saavutanud
2024	14	6
2025	15	7

*60% saavutamine ei ole ainus B1-taseme saavutamise kriteerium; lisaks on vajalik saavutada iga osaoskuse osas vähemalt 1 punkt.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Tabel 5. Põhikooli eesti keele teise keelena riiklikul lõpueksamil alla 50% või vähemalt 90% saanud lõpetajate osakaal ning keskmised tulemused Eestis ja koolis, aastate lõikes.

Aasta	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Sooritajaid koolis	21	16	8	16	12	19	14	15
Keskmine tulemus Eestis	68,6	68,4	73,1	64,7	59,5	59	60,1	55,5
Keskmine tulemus koolis	40,1	60,2	59,5	44,4	46,6	66,1	54,9	56,5
Alla 50% tulemuse osakaal Eestis (%)	26	24	13	30	37	38	37	46
Alla 50% tulemuse osakaal koolis (%)	71	38	50	62	50	21	43	33
Vähemalt 90% tulemuse osakaal Eestis (%)	28	24	27	19	15	14	16	13
Vähemalt 90% tulemuse osakaal koolis (%)	0	19	25	0	0	11	7	13

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Tabel 6. Põhikooli eesti keele teise keelena riikliku lõpueksami tulemuste jaotus koolis aastate lõikes (sooritajate arv).

Aasta	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Sooritajaid	21	16	8	16	12	19	14	15
Alla 50%	15	6	4	10	6	4	6	5
50…69%	5	4	1	2	4	5	3	6
70…89%	1	3	1	4	2	8	4	2
Vähemalt 90%	0	3	2	0	0	2	1	2

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Tabel 7. Kooli põhikooli lõpueksamite sooritamine õppeaine ja eksami tüübi lõikes, sooritajate/lõpetajate arvud 2024/2025. õa-l.

Õppeaine	Koolieksam	Riiklik eksam
Bioloogia	3	7
Eesti keel teise keelena	6	15
Füüsika	-	3
Inglise keel	-	4
Keemia	-	1
Matemaatika	1	16
Ühiskonnaõpetus	-	1

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Haridusandmetest nähtub, et 2024. ja 2025. a-l on kõik kooli lõpetajad suundunud edasi õppima kutseharidusse või gümnaasiumisse, mis on parem tulemus võrreldes varasemaga ja parem riigi keskmisest näitajast.

Juhtkonna sõnul osalesid õpilased 2025/2026. õa-l infomessil, tutvudes erinevate edasiõppimise võimalustega ning kõik neist soovivad edasi õppida kas gümnaasiumis või kutsekoolis.

3.7. PGSi[64] kohaselt peab kool koostama kooli järjepideva arengu tagamiseks arengukava. Arengukava koostatakse vähemalt kolmeks aastaks. Arengukavas tuleb määrata kooli arengu eesmärgid ja põhisuunad. Arengukava peab kinnitama kooli pidaja[65] ja sellele peab andma arvamuse hoolekogu[66], õpilasesindus ja õppenõukogu[67]. Kooli direktor korraldab arengukava avalikustamise kooli veebilehel[68].

Kool esitas arengukava[69] aastateks 2026–2030, mida ei olnud kooli pidaja kinnitanud.

Juhtkonna ja pidaja selgitusel dokumendi menetluse protsess praegu käib ja kinnitatakse kooli pidaja poolt lähiajal. Juhtkonna sõnul on uue arengukava koostamisel fookuses eestikeelsele õppele üleminek, samuti olemasoleva looduskeskkonna võimalused õuesõppeks.
Koolis tehakse sisehindamist. Sisehindamine on pidev protsess, mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Selleks selgitatakse välja kooli tugevused ning parendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse kooli arengukava. Nimetatud eesmärgist lähtuvalt analüüsitakse kooli sisehindamisel õppe- ja kasvatustegevust ja juhtimist ning hinnatakse nende tulemuslikkust[70].

[64] PGS, § 67 lg 1,
[65] PGS, § 67 lg 2.
[66] PGS, § 73 lg 1[1] p 1.
[67] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 1.
[68] PGS, § 67 lg 3.
[69] Narva-Jõesuu Kooli arengukava 2026-2030; õppenõukogu 18.02.2026 koosoleku protokoll nr 2-2/7;
[70] PGS, § 78 lg 1.

PGS[71] kehtestab, et kooli sisehindamist tehakse vähemalt üks kord kooli arengukava perioodi jooksul.

PGSi[72] kohaselt 3 peab kooli sisehindamise korra kehtestama direktor, esitades selle enne arvamuse andmiseks hoolekogule[73].

Sisehindamise korra on direktor kehtestanud[74] ja see on esitatud enne arvamuse andmiseks hoolekogule[75]. Hoolekogu protokollist[76] selgus, et hoolekogu arutas sisehindamise aruannet[77], käsitledes üleminekut eestikeelsele õppele, sealhulgas õpetajate asendamist keelenõuetele vastavuse tõttu, motivatsioonipaketi väljatöötamist värbamisel ning tugispetsialistide vajadust. Õppenõukogule[78] ja õpilasomavalitsusele[79] on aruannet tutvustatud.

Sisehindamine on olnud kooli uue arengukava koostamise aluseks.

Sisehindamise aruandes[80] on analüüsitud õpilaste põhikooli lõpueksamite tulemusi, õpilaste hõivatust huviringides, õpilaste edasiõppimist teistes koolides peale põhikooli lõpeta-mist.

Arengukava sisaldab valdkonniti nii tugevusi kui parendusvaldkondi. Personalivaldkonnas on toodud välja mõõdikud ja tegevuskava, et saavutada 2030. a lõpuks õpetajate riigikeeleoskus ja kvalifikatsiooni vastavus nõuetele 100% ning täielik üleminek eestikeelsele õppele, igal aastal toimub rahuloluküsitlus. Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnas on parendustegevusena märgitud eesti keele õppe süvendamine ja tõhustamine, eestikeelne pikapäevarühm ja huvitegevus. Kooli arengukava viiakse ellu iga-aastase tegevuskava kaudu, mille osa on kooli iga-aastane üldtööplaan.

Õppealajuhataja sõnul on eestikeelsele õppele ülemineku raskuseks olnud peamiselt õpilaste eesti keele oskuse väga erinev tase ning loodus- ja inimeseõpetuse õpikute keerukus, mis ei ole sobivad muukeelsetele õpilastele. Seni on see õpetajatele lisatöö kohandada igaks tunniks täiendavaid materjale.
Direktori sõnul saavutatakse kvalifikatsiooninõuetele vastavus tähtajaks.

3.8. Kooli õppenõukogu peab õppeaasta lõpul läbi arutama õppe- ja kasvatustegevuse tulemused ja tegema ettepanekuid juhtkonnale kooli õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks[81].

Õppenõukogu protokollis[82] kajastub päevakorra punkt õppeaasta õppe- ja kasvatustegevuse arutelu kohta. Tehtud ettepanekute või arvamuste sisu ei kajastu.

Direktor ütles vestlusel, et mõnikord toimub päevakorra punkti kohta esitlus, kus tuuakse välja eksamite ja tasemetööde tulemused, pikki protokolle ei ole koostatud.
Juhime antud juhul tähelepanu sellele, et protokollidele tuleks edaspidi juurde lisada arutuse all olnud teemade materjalid, et need oleksid tagasiulatuvalt kättesaadavad.

---

[71] PGS, § 78 lg 2.
[72] PGS, § 78 lg 3.
[73] PGS, § 73 lg 1[1] p 12.
[74] Direktori 23.11.2020. a käskkiri nr 1-7/32.
[75] Hoolekogu 17.11.2020 koosoleku protokoll.
[76] Hoolekogu 24.04.2025. a koosoleku protokoll nr 6.
[77] Narva-Jõesuu Kooli sisehindamise aruanne 2022-2025.
[78] Õppenõukogu 10.04.2025. a protokoll nr 2-2/2.
[79] Õpilasomavalitsuse 6.05.2025. a protokoll.
[80] Sisehindamise aruanne 2025.
[81] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 6.
[82] Õppenõukogu 27.08.2025 koosoleku protokoll nr 2-2/4.

Õpetajate sõnul on õppenõukogu teinud viimati kooli juhtkonnale ettepanekuid seoses kooli kodukorraga.

3.9. Kooli üheks õppe- ja kasvatusalaseks kohustuslikuks dokumendiks on õppeaasta üldtööplaan, mis peab olema dokument, millega viiakse ellu arengukavas ja õppekavas esitatut, arvestades eelmise õppeaasta sisehindamise parendusvaldkondi ja õppeaasta üldeesmärki[83]. Haridus- ja teadusministri määruse[84] kohaselt peab üldtööplaani kinnitama enne õppeaasta algust õppenõukogu.

Üldtööplaan on kinnitatud õppenõukogu koosolekul[85] ja see on koostatud lähtudes kooli arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise aasta töö kokkuvõttest, nagu näeb ette määrus[86].

Eestikeelse õppega seonduvalt on üldtööplaanis[87] nimetatud üldeesmärgina eestikeelsele õppele üleminekut. Tegevustena on välja toodud: eestikeelse õppevara laiendamine; eesti keeles õpetatavatest õpetajatest töögrupi moodustamine, eesmärgiga lõimida õppeaineid ja parandada õpilaste keeleoskust; metoodilist abi vajavate õpetajate toetamine; eestikeelsele õppele üleminek bioloogias, keemias, loodusõpetuses; õpetajate koolitus eesti keele oskuse parandamiseks; suunamine kvalifikatsiooni omandamisele; eestikeelne pikapäevarühm; keelekümbluse rakendamine 3., 6. ja 7.–9. klassis; 3. klassi ettevalmistamine eestikeelsele õppele üleminekuks; õpilaste suunamine eestikeelsesse keskkonda (nt mitteformaalne õpe); eestikeelsete õppekäikude korraldamine; tasemetööde läbiviimine ja tulemuste analüüs; eesti keele üleminekueksami korraldamine 8. klassis, mille tulemusi analüüsitakse koos õpilase ja vanemaga. Eraldi on planeeritud juhtkonna poolt tundide külastamine, keelekümblusklasside temaatiline kontroll, õpetajatele metoodilise abi osutamine ja õpilaste teadmiste analüüs iga õppeperioodi lõpul.

Õppealajuhataja sõnul külastas ta õppeaasta alguses alustavate õpetajate tunde ja pakkus metoodilist abi, viies hiljem läbi järelkontrolli.

3.10. Järelevalvele esitatud dokumentidest nähtus, et kahe viimase õppeaasta jooksul on õpilaste, õpetajate ja vanemate seas läbi viidud küsitlustes uuritud muu hulgas rahulolu eestikeelse õppega, mille tulemused edastati õpetajatele. Küsimused esitati paberkandjal ja olid anonüümsed. 2024/2025. õa-l vastas küsimusele – kas on piisavalt võimalusi eesti keelt ära õppida – „jah“ 81% vanematest ja 79% õpilastest. Varasemalt, 2023/2024. õa-l, oli see vastavalt 72% ja 82%, mis näitab õpilaste nõustumuse protsendi kasvu.

3.11. Ettepanekud direktorile

3.11.1. Kajastada õppenõukogu protokollide päevakorrapunktide all täiendavalt sõnavõtjate nimed ja sõnavõtu lühike sisu, tagamaks õppenõukogus arutluses olevate küsimuste ja otsuste sisulise arutelu.

3.11.2. Leppida õpetajatega kokku iga õppeaasta alguses õppeaasta tunnivaatluse eesmärgid ja vorm.

3.11.3. Korraldada õpilastele konsultatsioone õppeveeranditel ja mitte koolivaheajal.

3.11.4. Analüüsida kõikides klassides õppeaasta jooksul või õppeaasta lõpul õpilaste eesti keele õppe tulemuslikkust.

---

[83] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 4.
[84] Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 2.
[85] Õppenõukogu 27.08.2025 koosoleku protokoll nr 2-2/4.
[86] Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 5 lg 1.
[87] „Narva-Jõesuu Kooli üldtööplaan 2025-2026 õppeaastal“.

3.11.5. Suunata õpetajaid kasutama aktiivset suhtlust võimaldavaid õppeviise ja metoodikaid, arendamaks õpilaste eesti keele sõnavara, väljendusoskust, arutelu ning mis võimaldaks tunnis rohkem suhtlemist.
3.11.6. Suunata õpetajaid seadma tunnile aine-, keele- ja õpioskuste eesmärgid ning sõnastama oodatavaid õpitulemusi, mis on aluseks õpilase hindamisele.
3.11.7. Pöörata tähelepanu aineõpetajate ja eesti keele õpetajate koostööle, et ainetundides arendataks samaaegselt keeleteadmisi ja sõnavara ning eesti keele tundides kasutataks aineõpet sisaldavaid tekste.
3.11.8. Järgida tundides eesti keele kasutamise kokkuleppeid nii vastamisel, õpetaja poole pöördumisel kui kui ka paaris- või rühmatöös ning olla järjepidev, suunamaks õpilasi vastama täislausetega.

3.12. Ettekirjutus pidajale
Tagada kooli järjepideva arengu tagamiseks kooli arengukava koostamine, vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 67 lõigetele 1 ja 2. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

Käesoleva õiendi eelnõu saadeti ärakuulamiseks kooli direktorile ja pidajale 18.05.2026.
Pidaja esitatud ettepanek on kajastatud õiendis.